

Projekt

z dnia 12 grudnia 2014 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIASTA SIEMIATYCZE**

z dnia 2014 r.

**w sprawie uchwalenia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na
2015 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594, 1318, z 2014 r. poz. 379 i 1072) w związku z art. 4¹ ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r. poz. 1356, z 2013 r. poz. 1563 oraz z 2014 r. poz. 822 i 1188) uchwała się, co następuje:

§ 1. Uchwała się Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2015 rok stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Miejski Program Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych finansowany będzie z budżetu miasta.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Siemiatycze.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta

Agnieszka Monika Zalewska

Załącznik
do Uchwały Nr.....
Rady Miasta Siemiatycze
z dnia

Urząd Miasta Siemiatycze



**Miejski Program Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
na 2015 rok**

Siemiatycze, grudzień 2014 r.

Wstęp

I Diagnoza stanu problemów alkoholowych.

II Cele programu.

III Zadania i podmioty realizujące program.

IV Adresaci programu.

V Zasady finansowania.

VI Monitoring i realizacja programu.

WSTEP

Problemy wynikające z nadmiernego spożywania alkoholu oraz stosowania środków uzależniających stanowią obecnie jedną z ważniejszych kwestii społecznych. Uzależnienie od alkoholu jest chorobą chroniczną, postępującą i potencjalnie śmiertelną. Nie jest możliwe całkowite jej wyleczenie, a jedynie zahamowanie narastania jej objawów i szkód zdrowotnych z nią związanych. W świetle nowoczesnej wiedzy uzależnienie od alkoholu jest chorobą wieloczynnikową, bio-psycho-społeczną, uszkadzającą funkcjonowanie człowieka w sferze somatycznej, psychologicznej, społecznej i duchowej (Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych). Nie ulega wątpliwości, że istnieją istotne powiązania między nadużywaniem alkoholu a wykluczeniem społecznym. Utrata pracy i zdolności do efektywnego funkcjonowania w rolach społecznych, przemoc, agresja, zaniedbywanie podstawowych obowiązków rodzinnych, a w przypadku ciężarnych kobiet spożywających alkohol, poważne uszkodzenie płodu. Najbardziej poszkodowaną grupą społeczną są dzieci osób uzależnionych - ich rozwój emocjonalny, społeczny i psychofizyczny jest często zaburzony. Uzależnienie chociażby jednego rodzica może dla dziecka oznaczać życie w ciągłym stresie, poczuciu zagrożenia i doświadczanej przemocy tak psychicznej, jak i fizycznej, prowadzi do zaburzeń zachowania, a nierzadko w konsekwencji do łamania prawa, prowadzącego do wykluczenia społecznego.

Problem uzależnienia od alkoholu jest znaczący zarówno w skali kraju, jak również w wymiarze lokalnym i regionalnym. Z raportu Światowej Organizacji Zdrowia, opublikowanego w marcu 2011 r. wynika, że Polska znajduje się wśród państw o najwyższym spożyciu czystego alkoholu na dorosłego mieszkańca. Podczas gdy średnia światowa wynosi 6,13 litra/dorosłą osobę, w Polsce wypija się 13,3 l. Badania wykazały również, że nasz kraj jest jednym z nielicznych państw, w których konsumpcja napojów alkoholowych wzrasta, a odsetek abstynentów jest najniższy. Należy też zwrócić uwagę na fakt, że rośnie spożycie trunków wysokoprocentowych – wynosi ono 66%, na poziomie 20% spożycia utrzymuje się piwo, a wino stanowi 14% kupowanego alkoholu. Ogólnokrajowe dane epidemiologiczne wskazują na zmiany we wzorcach picia i narastające rozmiary problemów związanych z alkoholem.

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r. poz. 1356 z późn. zm.), prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych należy do zadań własnych gminy. Realizacja zadań wynikających z ustawy prowadzona jest w ramach miejskiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2015 określa działania Miasta Siemiatycze w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z nadużywania alkoholu. Program jest skierowany do mieszkańców miasta, którzy w życiu prywatnym lub zawodowym spotykają się z problemem nadużywania alkoholu oraz ich konsekwencjami, a także do wszystkich osób zainteresowanych tą problematyką.

Zadania przedstawione w Programie realizowane będą ze środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (art.11 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi). Środki te zgodnie z ustawą „przeznaczone są w szczególności na różne formy pomocy dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin, działalność informacyjną i wychowawczą, kształcenie specjalistów i prowadzenie badań naukowych nad problemami alkoholowymi”.

Działalność organizacji pozarządowych realizujących zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy wspierana jest z budżetu miasta w oparciu o ustawę z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2014 poz. 1118 z późn. zm.).

Podstawa prawna:

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych miasta Siemiatycze na 2015 rok opracowano na podstawie:

- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r. poz. 1356 z późn. zm.)
- Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011-2015
- Rekomendacje Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2015 roku.

Zasoby instytucjonalne miasta Siemiatycze:

Program realizowany będzie we współpracy z:

- Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Siemiatyczach
- Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Siemiatyczach
- Zespołem Interdyscyplinarnym w Siemiatyczach
- Siemiatyckim Ośrodkiem Kultury, Miejskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji w Siemiatyczach
- Komendą Powiatową Policji w Siemiatyczach
- placówkami oświatowymi
- organizacjami pozarządowymi
- osobami fizycznymi i prawnymi.

I DIAGNOZA STANU PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Celem diagnozy jest dostarczenie wiarygodnych informacji przydatnych do zaplanowania i realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W związku z tym przedstawione poniżej dane tyczą się dwóch grup społecznych:

- dorosłych osób nadużywających alkoholu (dane z Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, ilość osób korzystających z porad w Puncie konsultacyjno – terapeutycznym, ilość osób korzystających z terapii i konsultacji u specjalisty terapii uzależnień)
- młodzieży szkolnej (badania przeprowadzone wśród 411 uczniów siemiatyckich szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnej)

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Siemiatyczach została powołana Zarządzeniem 97/11 Burmistrza Miasta Siemiatycze z dnia 2 sierpnia 2011 r. Powołanie Komisji wynika z art. 4¹ ust. 3 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Zgodnie z art. 4¹ ust. 4 wspomnianej ustawy w skład Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wchodzi osoby przeszkolone w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Komisja ma swoją siedzibę przy ul. Legionów Piłsudskiego 1 i zbiera się na swoich posiedzeniach co najmniej dwa razy w miesiącu.

Zadania Komisji:

- 1) inicjowanie przedsięwzięć w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
- 2) pomoc rodzinom osób uzależnionych od alkoholu (informowanie o możliwościach pomocy prawno – psychospołecznej, chorobie alkoholowej i sposobach jej leczenia),
- 3) tworzenie lokalnej koalicji organizacji, instytucji, osób fizycznych na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych i ochrony przed przemocą w rodzinie,
- 4) udział w Zespole Interdyscyplinarnym i grupach roboczych,
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- 6) przyjmowanie wniosków w sprawie leczenia odwykowego osób uzależnionych od alkoholu,
- 7) kierowanie osób nadużywających alkoholu na badania przez biegłych,
- 8) rozpatrywanie oraz kierowanie do Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim wniosków dotyczących zobowiązania do poddania się leczeniu odwykowemu,
- 8) wydawanie opinii o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży napojów alkoholowych z uchwałami Rady Miasta, o których mowa w art. 12 ust. 1 i 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

9) kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży.

Zgodnie z art. 24 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, postępowanie zobowiązujące do podjęcia leczenia odwykowego dotyczy osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozpad życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od pracy oraz systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny. W 2014 r. komisja wystosowała 72 wezwania w stosunku do osób nadużywających alkoholu, 15 spraw skierowała do sądu.

Art. 21 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi stanowi, że leczenie odwykowe osób uzależnionych od alkoholu prowadzą podmioty lecznicze wykonujące działalność leczniczą w rodzaju świadczenia stacjonarne i całodobowe oraz ambulatoryjne w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej. Poradnia Leczenia Uzależnionych i Współuzależnionych od Alkoholu w Siemiatyczach gdzie zatrudniony jest lekarz psychiatra oraz terapeuci jest czynna od poniedziałku do soboty. W 2014 roku Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wystosowała 16 skierowań do poradni.

Członkom Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za udział w pracach – posiedzeniach Komisji przysługuje wynagrodzenie w wysokości 250 zł. miesięczne. Wynagrodzenie wypłacane jest na podstawie imiennej listy obecności i może ulec zmniejszeniu proporcjonalnie do liczby nieobecności w stosunku do liczby posiedzeń w danym miesiącu.

Punkt konsultacyjno- terapeutyczny ds. uzależnień

W Polsce działa ponad 2000 punktów konsultacyjnych (źródło: Rekomendacje PARPA 2015) które udzielają pomocy osobom uzależnionym i członkom rodzin z problemem uzależnień.

Podstawowe zadania punktu konsultacyjnego:

- motywowanie zarówno osób uzależnionych, jak i członków ich rodzin do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia oraz kierowanie na leczenie specjalistyczne,
- motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nieuzależnionych, do zmiany szkodliwego wzoru picia,
- udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym (np. poprzez rozmowy podtrzymujące),
- rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy,
- inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej,
- gromadzenie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji działających na terenie miasta.

W roku 2014 z porad, konsultacji oraz informacji udzielanych w Punkcie Konsultacyjno – Terapeutycznym w Siemiatyczach skorzystało 70 osób w tym:

- 17 porad dotyczyło narkotyków;
- 53 porady dotyczyły alkoholu (w tym również przemocy domowej).

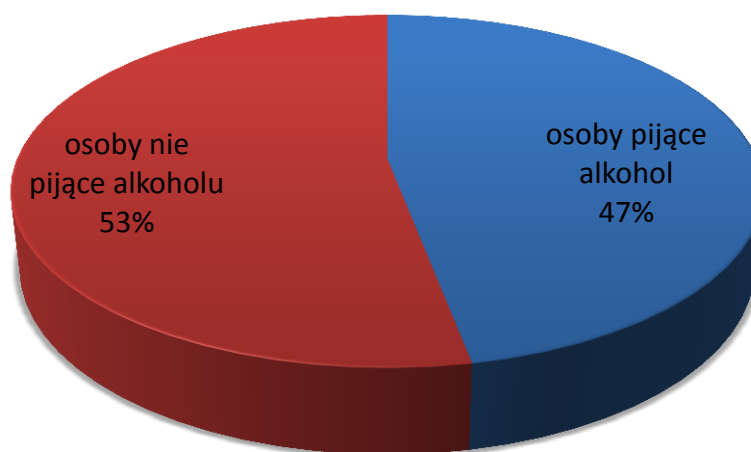
W związku z brakiem możliwości przyjmowania młodzieży w Poradni Leczenia Uzależnionych i Współuzależnionych od Alkoholu zajęcia terapeutyczne dla młodych osób uzależnionych lub zagrożonych uzależnieniem są prowadzone w Punkcie konsultacyjno - terapeutycznym w Siemiatyczach przez certyfikowanego specjalistę terapii uzależnień. Integralną część oferty stanowią również zajęcia edukacyjno- terapeutyczne dla rodziców/opiekunów oraz praca z całą rodziną. W 2014 r. odbyło się 155 wizyt terapeutycznych osób eksperymentujących lub uzależnionych u terapeuty z czego 45 spotkań dotyczyło terapii rodzinnej.

Wyniki ankiet przeprowadzonych na terenie siemiatyckich szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych.

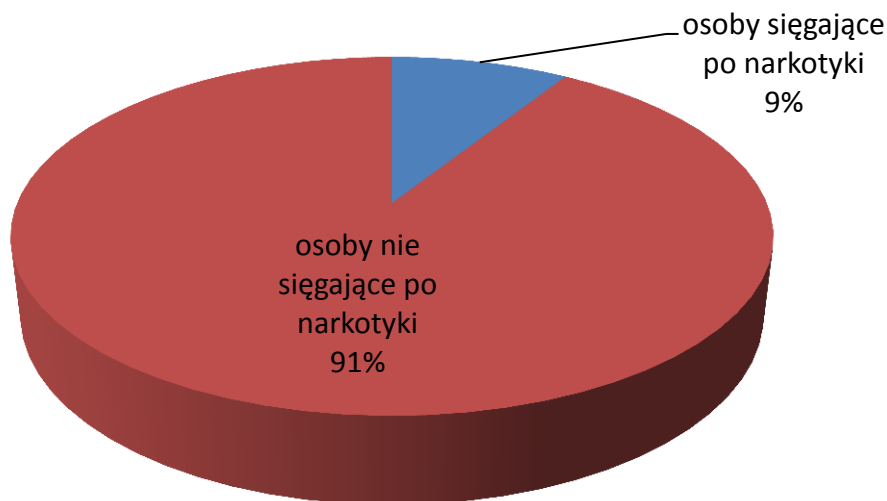
Spożywanie alkoholu jest najbardziej rozpowszechnionym zachowaniem ryzykownym wśród młodzieży. Wraz z wiekiem wzrasta liczba osób, które sięgają po alkohol. Badaniami ankietowymi przeprowadzonymi we wrześniu 2014 r. wśród uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych na terenie miasta Siemiatycze objęto 411 respondentów w wieku 13 – 18 lat (w tym 109 osób pełnoletnich).

Badając uczniów uszeregowano pozyskane wyniki ze względu na osoby deklarujące spożywanie napojów alkoholowych oraz substancje psychoaktywne jak i te, które nie sięgają po używki. Wyniki prezentują poniższe wykresy:

Spożywanie alkoholu wśród młodzieży



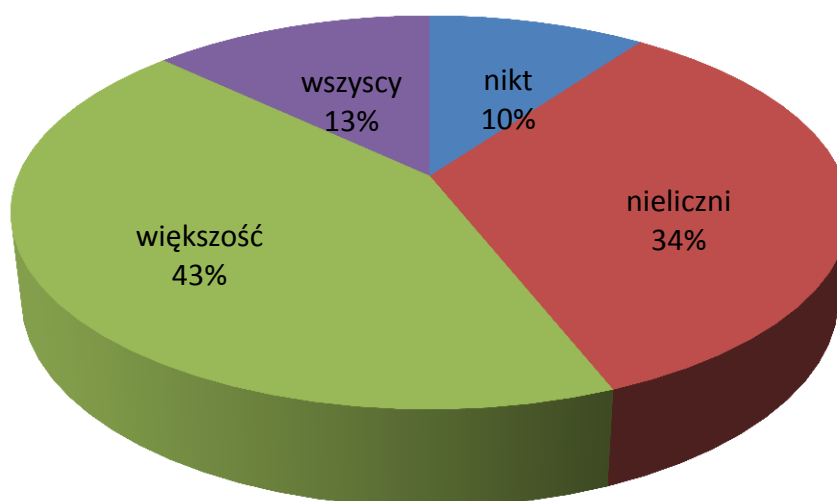
Zażywanie substancji psychoaktywnych



Kolejnym etapem badań ankietowych było zapoznanie z modelem spożywania alkoholu przez uczniów. 95 osobom, które miały kontakt z alkoholem zdarzyło się raz w życiu upić do utraty kontroli nad własnym zachowaniem, 34 badanych przyznało, iż taka sytuacja zdarzyła się im kilkakrotnie, a 15 osobom zdarza się to często. 267 zaprzeczyło, by prezentowali kiedykolwiek takie zachowanie

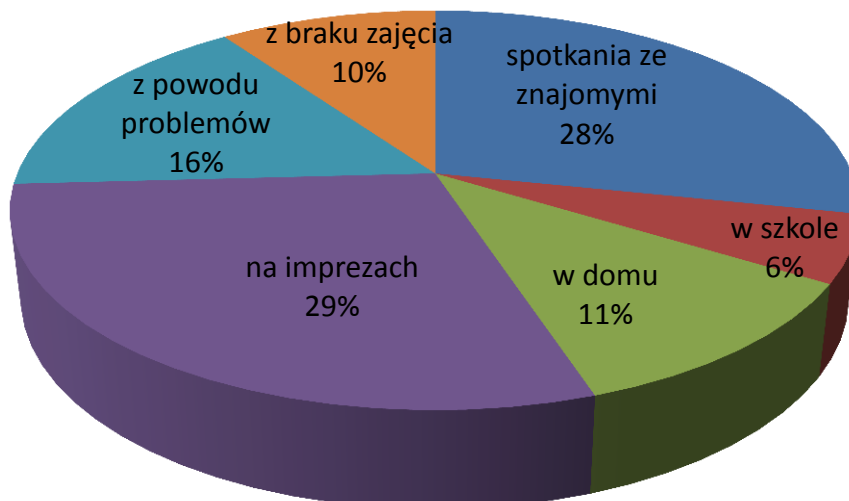
Chcąc poznać obyczajowość spożywania napojów alkoholowych poproszono respondentów, by określili czy wśród ich przyjaciół są osoby spożywające alkohol i czy ma to wpływ na ich postawę. Wyniki prezentują się następująco:

Jak wielu Twoich znajomych spożywa alkohol?

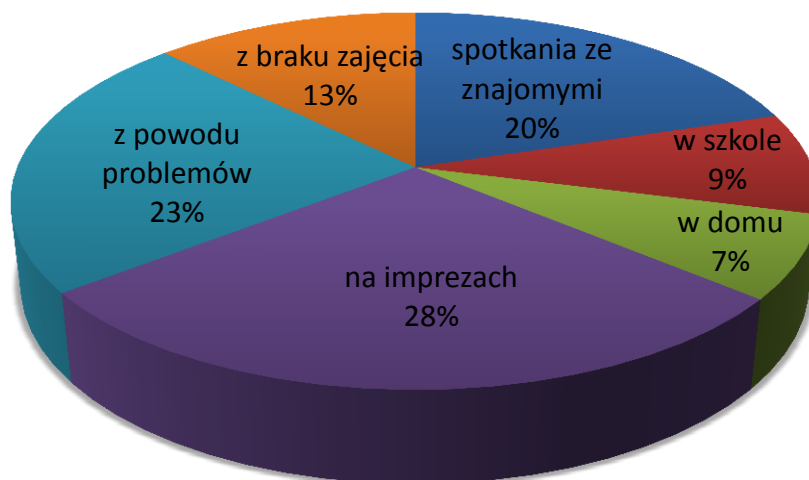


Niepokojącym aspektem jest fakt, iż zaledwie 10% badanych przyznało, że ich znajomi są abstynentami. Można przyjąć więc słuszność tezy, iż powodem sięgania po używki przez młodych ludzi jest chęć przypodobania się rówieśnikom i dopasowanie do panującej „mody”. Chcąc bliżej poznać przyczyny zaistniałej sytuacji poproszono respondentów o wskazanie okazji wpływających na spożywanie substancji psychoaktywnych przez uczniów.

Sytuacje przy których młodzież najczęściej sięga po alkohol

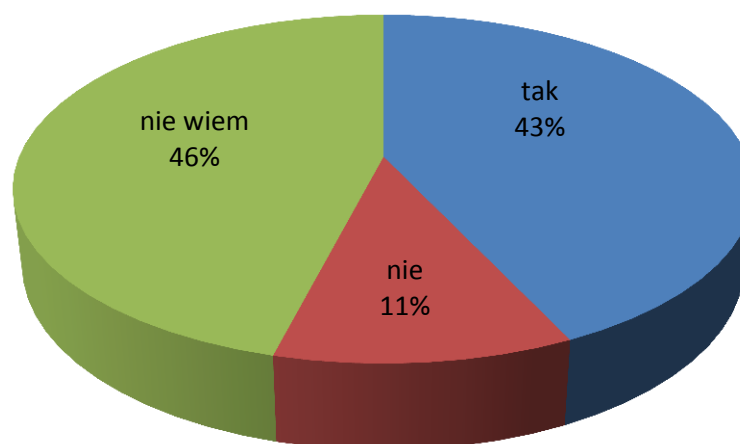


Sytuacje przy których młodzież najczęściej sięga po narkotyki



Ważnym aspektem prowadzenia działań profilaktycznych jest ograniczanie dostępu zakupu alkoholu dla osób niepełnoletnich m.in. poprzez edukację sprzedawców alkoholu. By móc to realizować zdiagnozowano, czy dokonanie takiego zakupu jest łatwe czy trudne w mieście. Przedstawiane wyniki na poniższym wykresie tyczą się tylko ankiet wypełnianych przez osoby niepełnoletnie- 302 respondentów.

Czy zakup alkoholu w mieście jest dla Ciebie i Twoich znajomych łatwy?



Określając precyzyjnie miejsca, w których łatwo można dokonać zakupu napojów alkoholowych, większość badanych wskazała sklepy monopolowe (49), sklepy spożywcze (58), stacje benzynowe (1), bary (1), oraz przyznała, że zakupuje od pełnoletnich znajomych (22). 154 badanych stwierdziło, iż nie zna miejsc z łatwym dostępem zakupu alkoholu przez osoby niepełnoletnie.

Podobnie sytuacja klaruje się przy określaniu tzw. „trudnych miejsc” do zakupu alkoholu: duże supermarkety (61), sklepy spożywcze (87), nie znało takich miejsc 126 badanych.

Chcąc prowadzić działania profilaktyczne ważnym aspektem było poznanie wiedzy uczestników nt. substancji psychoaktywnych. Zadając pytanie „Czym różni się alkohol od narkotyków?” młodzież udzieliła następujących odpowiedzi:

- nie wiem – 42%
- niczym – 13%
- nazwą, składem i wyglądem – 17%
- narkotyki są szkodliwe, nielegalne i niebezpieczne dla zdrowia – 20%
- alkohol jest legalny i łatwo dostępny – 2%
- alkohol nie jest szkodliwy – 4%
- po alkoholu człowiek nie kontroluje swoich zachowań – 2%

Negatywnym faktem prezentowanym przez uczestników badania był ich stosunek do spożywania alkoholu przez młodzież. 27% ankietowanych nie ma zdania na ten temat, 21% postrzega takie zachowania jako złe, 22% natomiast stwierdziło iż „jest to normalne”. Zaledwie 8% przyznało, iż spożywanie alkoholu jest spowodowane chęcią zaimponowania znajomym, 7% przyznało, iż spożywanie alkoholu przez rówieśników jest błędem- „marnują swoje życie” natomiast 6% ankietowanych uznało, iż „nie jest to ich sprawą”. Powyższe dane sprawiają, iż potwierdza się założenie, iż młodzi ludzie nie czują się współodpowiedzialni za kolegów i bardzo często ignorują negatywne zjawiska powodując rozwój zjawiska znieczuli społecznej.

II CELE PROGRAMU

Głównym celem Programu jest podjęcie wielostronnych działań zmierzających do ograniczenia w mieście Siemiatycze występowania uzależnień, nadużywania alkoholu i innych środków psychoaktywnych, a przede wszystkim negatywnych skutków społecznych, będących konsekwencją tych zjawisk, w tym przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Główne kierunki działań strategicznych samorządów w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych zostały wyznaczone przez ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Zgodnie z powyższym, cele szczegółowe obejmą:

1. Ograniczenie skali występowania ryzykownych zachowań (zwłaszcza spożycia napojów alkoholowych) wśród dzieci i młodzieży poprzez realizację działań profilaktycznych mających na celu podnoszenie świadomości mieszkańców w tymże zakresie,
2. Zapewnienie pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu/substancji psychoaktywnych, członków ich rodzin oraz osób doznających przemocy – w związku z występującym uzależnieniem,
3. Modyfikacja postaw społecznych wobec niepożądanych zjawisk poprzez prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy,
4. Zapewnienie kompleksowej oferty pomocowej poprzez wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń oraz osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, innych uzależnień oraz przemocy domowej,
5. Ograniczenie naruszania prawa i modyfikacja postaw społecznych wobec naruszeń przepisów określonych w art. 13¹ (reklama i promocja napojów alkoholowych) i art. 15 (m.in. zakaz sprzedaży napojów alkoholowych osobom do 18 lat) ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
6. Ograniczenie występowania zjawiska kierowania pojazdami w stanie nietrzeźwości poprzez wdrażanie krajowych kampanii profilaktycznych
7. Zwiększenie skali działalności informacyjnej mającej na celu przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom wśród mieszkańców oraz propagowanie ofert pomocowych dostępnych w mieście Siemiatycze.

III ZADANIA

Zadanie 1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.

Lp.	Zadanie	Realizatorzy	Termin realizacji	Wskaźniki realizacji
1	Kontynuacja działalności Punktu konsultacyjno – terapeutycznego ds. uzależnień, w którym odbywają się darmowe dla mieszkańców miasta porady oraz konsultacje dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz ofiar przemocy rodzinie (utrzymanie i wyposażenie pomieszczeń Punktu, wynagrodzenie osób zatrudnionych).	Pełnomocnik,	cały rok	- liczba porad i konsultacji udzielonych w Punkcie
2	Zajęcia terapeutyczne dla osób uzależnionych oraz rodzin z problemem alkoholowym realizowane przez certyfikowanego specjalistę terapii uzależnień w Punkcie oraz w Poradni Leczenia Uzależnionych i Współuzależnionych od Alkoholu w Siemiatyczach.	Terapeuta, Poradnia Uzależnień, ośrodki niestacjonarne	cały rok	- liczba przeprowadzonych spotkań terapeutycznych w Punkcie - liczba skierowań do poradni i ośrodków niestacjonarnych
3	Intensyfikacja działań w zakresie rozpatrywania wniosków o skierowanie na leczenie oraz motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego.	MKRPA	cały rok	- liczba przyjętych wniosków - liczba osób kierowanych do poradni - liczba wniosków kierowanych do sądu - liczba odbytych spotkań członków komisji - liczba rozmów interwencyjno – motywujących przeprowadzonych przez członków komisji
4	Podnoszenie kwalifikacji pracowników punktu, MKRPA, ZI poprzez uczestnictwo w szkoleniach.	Pełnomocnik, MKRPA, ZI	cały rok	- liczba odbytych szkoleń
5	Promowanie grup samopomocowych abstynenckich	Pełnomocnik, MKRPA, MOPS	cały rok	- liczba członków grup - liczba grup

Zadanie 2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Lp.	Zadanie	Realizatorzy	Termin realizacji	Wskaźniki realizacji
1	Pomoc psychospołeczna i prawna dla ofiar przemocy domowej i rodzin z problemem alkoholowym: - informacje i porady prawne, - szeroko pojęte działania pomocowe zwłaszcza dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym	MOPS, Punkt konsultacyjno – terapeutyczny, PCPR, KPP, świetlica środowiskowa	cały rok	-liczba osób korzystających z fachowych porad - liczba dzieci zapisanych na zajęcia do świetlicy
2	Prowadzenie działań profilaktycznych realizowanych w trakcie wypoczynku letniego oraz organizacji czasu wolnego a także w świetlicy środowiskowej oraz podczas zajęć kultywujących polską tradycję narodową	Organizacje pozarządowe	cały rok	- liczba uczestników
3	Dofinansowywanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy z rodzinami z problemem alkoholowym oraz przeciwdziałania przemocy	Urząd Miasta	cały rok	- liczba szkoleń -liczba uczestników
4	Aktywne uczestnictwo w gminnym systemie przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez współpracę z Zespołem Interdyscyplinarnym i Grupą Roboczą Niebieskich Kart	MOPS, Pełnomocnik, KPP, PCPR, MKRPA podległe podmioty	cały rok	- liczba rodzin objęta procedurą Niebieskiej Karty
5	Przygotowywanie i propagowanie materiałów informacyjno - edukacyjnych adresowanych do mieszkańców dotyczących ofert pomocy dla rodzin z problemem alkoholowym i przemocy	Pełnomocnik	cały rok	- liczba rozpropagowanych materiałów edukacyjnych
6	Tworzenie forum wymiany doświadczeń w celu wypracowania lokalnych działań w obszarze ochrony rodzin w szczególności z problemem alkoholowym oraz przed przemocą	Pełnomocnik MKRPA KPP, PCPR, MOPS, SANEPID, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, świetlica środowiskowa	cały rok	- liczba spotkań - liczba uczestników

Zadanie 3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo –wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Lp.	Zadanie	Realizatorzy	Termin realizacji	Wskaźniki realizacji
Edukacja publiczna w ramach problematyki alkoholowej				
1	Włączenie się w ogólnopolskie oraz lokalne kampanie poświęcone rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniu przemocy mające na celu edukację społeczeństwa w zakresie przemocy i uzależnień	Pełnomocnik, KPP, szkoły miejskie, SOK,	cały rok	- liczba przeprowadzonych kampanii
2	Zajęcia warsztatowe dotyczące zwiększenia umiejętności interpersonalnych i radzenie sobie w sytuacji nacisku grupy rówieśniczej na używanie alkoholu i innych środków psychoaktywnych	Pełnomocnik, szkoły miejskie	cały rok	- liczba przeprowadzonych spotkań - liczba uczestników
3	Dofinansowanie profesjonalnych programów profilaktycznych oraz przedstawień profilaktycznych na terenie szkół	Urząd Miasta	cały rok	-liczba uczestników -liczba przeprowadzonych programów -liczba szkół uczestniczących w programach
4	Opracowywanie, wdrażanie i finansowanie przedsięwzięć profilaktyki przemocy oraz mających na celu podniesienie kompetencji wychowawczych (np. warsztaty umiejętności rodzicielskich, radzenia sobie z trudnymi sytuacjami wychowawczymi, rozwiązywania konfliktów itp.)	Pełnomocnik Trenerzy prowadzący	cały rok	-liczba zajęć -liczba uczestników
5	Wspieranie przedsięwzięć profilaktycznych skierowanych do grup rówieśniczych, o charakterze rozrywkowym, sportowym itp. dla dzieci i młodzieży w szczególnie sposób eksponujący szkodliwość alkoholu, narkotyków oraz „dopalaczy” (spektakle, zawody sportowe, festyny, konkursy, imprezy tematyczne, itp.)	Pełnomocnik, pedagodzy szkół, SOK, MOSiR, organizacje pozarządowe	cały rok	- liczba imprez - liczba uczestników
6	Podjęcie działań edukacyjnych skierowanych do	MKRPA, KPP, Pełnomocnik,	cały rok	- liczba przeszkolonych

	sprzedawców napojów alkoholowych	Urząd Miasta		punktów sprzedaży
7	Realizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych	Szkoły miejskie, MOSiR, organizacje pozarządowe	cały rok	- liczba uczestników
8	Promocja imprez bezalkoholowych	Szkoły miejskie, SOK, MOSiR, „IGNIS”	cały rok	-liczba imprez - liczba uczestników
9	Prowadzenie stałego systemu informacji o działaniach podejmowanych na terenie miasta w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych	Pełnomocnik, lokalne media Urząd Miasta	cały rok	- liczba publikowanych artykułów
10	Edukacja lokalnych decydentów i radnych co do wagi i skali problematyki alkoholowej i przemocy poprzez zapraszanie do udziału w lokalnych debatach, kampaniach, imprezach profilaktycznych	Pełnomocnik,	cały rok	- liczba przeprowadzonych spotkań - liczba uczestników
11	Monitorowanie skali problemów alkoholowych w środowisku lokalnym poprzez prowadzenie badań, sondaży	Pełnomocnik, MKRPA	cały rok	-liczba respondentów
12	Wspieranie edukacji osób pracujących zawodowo w systemie rozwiązywania problemów alkoholowych poprzez prenumeratę publikacji i specjalistycznych opracowań, materiałów multimedialnych	Pełnomocnik, MKRPA,	Cały rok	-liczba publikacji
Działania na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców				
13	Organizowanie lokalnych i regionalnych kampanii oraz innych kompleksowych działań związanych z przeciwdziałaniem nietrzeźwości kierowców, współpraca z ośrodkami szkolenia kierowców	Pełnomocnik, KPP,	cały rok	-liczba działań -liczba uczestników

Zadanie 4. Wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień.

Lp.	Zadanie	Realizatorzy	Termin realizacji	Wskaźniki realizacji
1	Współpraca z organizacjami pozarządowymi realizującymi zajęcia profilaktyczne dla dzieci i młodzieży	Pełnomocnik, Urząd Miasta	cały rok	-liczba podmiotów -liczba uczestników
2	Wspieranie stowarzyszeń, instytucji i osób fizycznych promujących abstynencję i zdrowy styl życia	Pełnomocnik, Urząd Miasta	cały rok	-liczba stowarzyszeń
3	Wspieranie działalności Świetlicy środowiskowej	Urząd Miasta	cały rok	-liczba uczestników świetlicy

Zadanie 5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów w zakresie reklamy napojów alkoholowych oraz sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom nietrzeźwym, osobom do lat 18-tu oraz na kredyt lub pod zastaw a także występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Lp.	Zadanie	Realizatorzy	Termin realizacji	Wskaźniki realizacji
1	Podejmowanie działań kontrolnych i interwencyjnych, mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia	MKRPA, KPP, Urząd Miasta	cały rok	- liczba kontroli
2	Cofanie zezwoleń zgodnie z art. 18 ust.10 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	Burmistrz Miasta	cały rok	-liczba cofniętych zezwoleń
3	Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 ¹ i 15 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego	Pełnomocnik, MKRPA	cały rok	-liczba podjętych interwencji
4	Wydawanie opinii dotyczących zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz z uchwałami Rady Miasta.	MKRPA	cały rok	-liczba wydanych opinii

Zadanie 6. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osób uzależnionych od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego (kierowanie spraw do Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim).

Lp.	Zadanie	Realizatorzy	Termin realizacji	Wskaźniki realizacji
1	Przygotowywanie dokumentacji oraz kierowanie wniosków do sądu okręgowego w Bielsku Podlaskim o wszczęcie postępowania zmierzającego do poddania się obowiązkowi leczenia odwykowego względem osób nadużywających alkoholu. Pokrycie kosztów sądowych oraz kosztów poniesionych na sporządzenie opinii lekarzy biegłych sądowych w przedmiocie uzależnienia (psycholog, psychiatra).	MKRPA, Urząd Miasta	cały rok	- liczba wniosków skierowanych do sądu - liczba sporządzonych opinii biegłych sądowych

Objaśnienie użytych w tabelach skrótów:

MKRPA- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Siemiatyczach

KPP- Komenda Powiatowa Policji w Siemiatyczach

MOPS- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Siemiatyczach

PCPR- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Siemiatyczach

ZI- Zespół Interdyscyplinarny „Niebieskiej Karty”

SOK- Siemiatycki Ośrodek Kultury w Siemiatyczach

MOSiR- Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Siemiatyczach

IGNIS- Siemiatyckie Stowarzyszenie Abstynentów „IGNIS”

Pełnomocnik- Pełnomocnik ds. profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom.

IV Adresaci programu

1. Osoby uzależnione oraz współuzależnione od alkoholu.
2. Rodziny osób uzależnionych od alkoholu.
3. Osoby pijące w sposób ryzykowny i szkodliwy.
4. Ofiary przemocy w rodzinie.
5. Przedstawiciele instytucji i służb pracujący z osobami i rodzinami dotkniętymi problemem alkoholowym.
6. Przedstawiciele władz lokalnych.
7. Społeczeństwo.

V Zasady finansowania

Finansowanie programu będzie dokonywane w ramach środków własnych Miasta uzyskanych z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż alkoholu, na które przewidziano w 2015 r. wynosi 410 000 zł. Ponadto realizacja niektórych zadań programu odbywać się będzie dzięki pozyskanym środkom z zewnątrz.

VI Monitoring i realizacja programu

Koordinację realizacji zadań powyższego Programu prowadzi Pełnomocnik ds. profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom. Monitoring i realizacja Programu prowadzona będzie poprzez:

- sprawozdanie wewnętrzne dla Burmistrza oraz Rady Miasta Siemiatycze
- zewnętrzne dla Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego oraz Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (ankieta PARPA G1).

Uzasadnienie

Zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r. poz. 1356 z późn. zm) do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Zadania te w szczególności obejmują:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Realizacja zadań wynikających z ustawy prowadzona jest w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, uchwalanego corocznie przez Radę Miasta Siemiatycze stanowiącego część strategii rozwiązywania problemów społecznych.

W Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2015 zadania realizowane będą przez miejskie jednostki organizacyjne, Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, wydziały Urzędu Miasta Siemiatycze oraz organizacje pozarządowe i inne uprawnione podmioty, którym zadania zlecane będą w drodze otwartego konkursu ofert.

Zadania przedstawione w Programie realizowane będą ze środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (art.11¹ Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi). Ponadto realizacja niektórych zadań programu odbywać się będzie dzięki pozyskanym środkom z zewnątrz: z udziału w programach unijnych oraz od sponsorów.

Konsultacje projektu zakończą się dnia 12 grudnia 2014 r.

Joanna Kamila Balejko